

Sammandrag

Hakamäki-Stylman, V. 2019. Yrkeskunnandet i grundexamen i hästhushållning. Helsingfors: Nationella centret för utbildningsutvärdering.

Utvärderingen gäller yrkeskunnandet i grundexamen i hästhushållning. Utvärderingsmaterialet har samlats in från yrkesprov och det kompletterande material som beskriver hur de anordnas. Resultaten beskriver vitsord för yrkesprov samt verksamhet som gäller anordnande av yrkesprov. Utvärderingen gällde alla studerande som inlett grundexamen inom hästhushållning som grundläggande yrkesutbildning hösten 2015 och alla de enheter som ordnar utbildningen i fråga. Utvärderingsmaterial samlades in under hela utbildningen fram till slutet av vårterminen 2018. Kvantitativa uppgifter som beskriver vitsord och yrkesprov kompletterades med utbildningsanordnarnas självvärderingar. Dessutom analyserades beskrivningarna av yrkesprovets innehåll. Vid analys av materialet och resultaten och tolkning av resultaten utnyttjades kompetensen hos lärare i branschen.

Utvärderingen av inlärningsresultat utgick från yrkesprov, och därmed gällde den yrkeskompetensen. De krav på yrkesskicklighet och utvärderingskriterier som ställts på utbildningen i examensgrunderna utgör utvärderingsgrunden. Därmed utgör examensgrunderna en central utgångspunkt för utvärderingen.

Utvärderingen av inlärningsresultaten inom yrkesutbildningen är utvecklande till sin karaktär, och vid genomförandet av utvärderingen betonas utbildningsanordnarnas aktiva deltagande och växelverkan vid utvärderingen. Materialet samlades direkt via yrkesprov som genomfördes av utbildningsanordnarna. Den utvecklande karaktären beskrivs även av självutvärdering som genomförs av utbildningsanordnarna samt feedbackrapporter som lämnats till utbildningsanordnarna och utifrån vilka anordnarna kan jämföra sina egna resultat med nationella resultat.

Utvärderingsmaterialet samlades in från alla utbildningsanordnare ($n = 8$). Materialet omfattade 341 studerande och 2 844 yrkesprov. Utvärderingen gällde även specialstuderande. Materialet omfattade yrkesprov för 35 specialstuderande. Materialet innehåll sammanlagt 2 310 beskrivningar av yrkesprov. Alla åtta anordnare lämnade in självvärderingsmaterial.

Cirka hälften (45 %) vitsorden för yrkesprov var berömliga, 48 procent goda och 7 procent nöjaktiga. Medeltalet för vitsorden för yrkesproven var 2,38. Kvinnorna fick i bättre vitsord än männen. Det förekom skillnader i vitsorden även i fråga om yrkesprovplatser. Vitsorden för yrkesprov som utfördes på arbetsplatser var bättre än vitsorden för yrkesprov som utfördes på läroanstalter.

Materialet innehöll rätt få vitsord för yrkesprov som utförts av specialstuderande. Specialstuderandena hade fler nöjaktiga och färre berömliga vitsord jämfört med de övriga studerandena. Det vanligaste vitsordet för specialstuderande var berömlig, och deras andel av materialet uppgick till 62 procent.

Utbildningens arbetslivsorientering behöver fortfarande utvecklas. Endast drygt en femtedel (22 %) av yrkesproven inom hästhushållning utfördes på arbetsplatserna. I läroanstaltsyrkesproven deltog emellertid rätt ofta en arbetslivsrepresentant, eftersom 69 procent av alla yrkesprov bedömdes av läraren och arbetslivsrepresentanten tillsammans. Utvärderingen lyfte fram utvecklingsbehoven i bedömningskompetensen hos arbetsplatshandledarna. Utmaningar förekom även i fråga om integreringen av yrkesämnena och gemensamma examensdelar.